

Maa- ja metsätalousministeriö
Ylimetsänhoitaja
Matti Heikurainen

Muistio 15.11.2022

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN ASETUS SUOMEN METSÄKESKUKSEN SUORITTEIDEN MAKSULLISUUDESTA VUOSINA 2023 JA 2024

1. Yleistä

Suomen metsäkeskuksesta annetun lain (418/2011, jäljempänä *metsäkeskuslaki*) 26 §:ssä säädetään suoritteista perittävistä maksuista. Suomen metsäkeskuksen suoritteiden maksullisuudesta on annettu metsäkeskuslain ja riistavahinkolain (105/2009) nojalla maa- ja metsätalousministeriön asetus 1092/2020, jäljempänä *nykyinen maksuasetus*), joka on voimassa vuoden 2022 loppuun.

Ehdotettavaan maksuasetukseen lisätään nykyiseen maksuasetukseen verrattuna kaksi suoritetta. Lisäksi tehdään yksi tekninen muutos. Maksujen perimisen yksinkertaistettu logiikka säilytetään. Valtion maksuperustelain (150/1992, jäljempänä *maksuperustelaki*) periaatteiden lisäksi lähtökohtana asetuksessa on edelleen tiedonsaannin avoimuus ja hallinnollisen työn määrä.

Tietopyynnön maksullisuutta ei tarkastella Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annetun lain (419/2011, jäljempänä *metsätietolaki*) käyttötarkoituksen kautta. Jos metsäkeskuksessa joudutaan tekemään ylimääräistä hallinnollista työtä tietojen luovuttamiseksi, siitä peritään jatkossakin maksu. Tästä voidaan mainita esimerkkinä kopioiden ja jäljennösten ottamisen vaatima lisätyö.

Myös silloin kun tietoja pyydetään metsäkeskuksen tietojärjestelmistä, arvioidaan, vaatiiko tietojen hakeminen erityisiä lisätoimenpiteitä. Jos tiedot voidaan toimittaa teknisen rajapinnan tai katseluyhteyden välityksellä, tietojen välittäminen ei vaadi erityisiä lisätoimenpiteitä metsäkeskuksessa, on tietojen toimittaminen maksutonta. Jos erityisiä lisätoimenpiteitä joudutaan tekemään eli hakumenetelmien ja asiakirjaluokittelujen avulla ei ole välittömästi mahdollista saada tietoja, vaan tarvitaan erityisiä automaattisen tietojenkäsittelyn haku-, seulonta-, yhdistely- ja tulostusominaisuuksia, pyydettyjen tietojen luovuttaminen on maksullista.

Metsäkeskuksen maksu voi määräytyä edelleen vain maksuasetuksen yhden kohdan perusteella, jolloin toisen kohdan samanaikainen soveltaminen ei ole mahdollista.

Metsäkeskukselle on säädetty kielto harjoittaa liiketoimintaa metsäkeskuslain muutoksella, joka tuli voimaan 1.1.2017. Metsäkeskuksen tehtävät on säädetty metsäkeskuslain 8 §:ssä. Riippumattomana ja puolueettomana toimijana metsäkeskuksen on metsäkeskuslain mukaiseen toimintaan liittyvien suoritteiden osalta meneteltävä siten, että suoritetoimintaa ei tehdä kilpailuilla markkinoilla eikä myöskään yleisesti kyseisillä markkinoilla. Metsäkeskuksen suoritetoiminta ei saa vääristää tai olla omiaan vääristämään kilpailua tai estämään terveen ja toimivan kilpailun syntymistä.

2. Yksityiskohtaiset perustelut

Johdanto

Ehdotettavaan maksuasetuksen liitteeseen 1 lisätään suoritteina metsityksen määräaikaisesta tukemisesta annetussa laissa (1114/2020, jäljempänä *metsitystukilaki*) tarkoitetut päätökset sekä sosiaali- huoltolain (710/1982) 29 d §:ssä säädetty lausunto. Lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettu asetus (912/1992) korvataan lailla sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992). Maksuihin ei esitetä muutoksia.

Seuraavassa taulukossa on esitetty ehdotettavan maksuasetuksen eräiden suoritteiden taustalla olevat säännökset säädöksen soveltamisen helpottamiseksi. Sama taulukko on myös nykyisen maksuasetuksen perustelumistiössä. Taulukossa on esitetty metsätietolakiin, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) 2016/679 (jäljempänä *tietosuoja-asetus*), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettuun lakiin (621/1999, jäljempänä *julkisuuslaki*) ja maksuperustelakiin liittyvät suoritteet.

Ehdotettu säännös

Taustalla olevat säännökset

Muuta

Ehdotettu säännös	Taustalla olevat säännökset	Muuta
1 liite, maksuttomat suoritteet		
22 kohta rekisteröidylle maksuttomat tiedot ja toimenpiteet	Tietosuojasetuksen 12 artikla, 5 kohta	Asetus edellyttää maksuttomuutta. Maksuperustelain 2 §:n 1 momentti (1)
23 kohta julkisuuslain 12 §:n nojalla tietojen antaminen sähköisesti sille, joka pyytää itseään koskevia tietoja		Julkisuuslain 12 §:n ja tietosuoja-asetuksen edellä mainitun 5 kohdan sisällöllinen samankaltaisuus - maksuton vain kun ei erityisiä lisätoimenpiteitä
24 kohta tietojen luovuttaminen sivulliselle silloin, kun laissa on säädetty tietoja pyytävälle taholle oikeus tietojen saamiseen maksutta	Oikeus tietojen saantiin maksutta on säädetty muualla lainsäädännössä (esim. ulosotto-kaari [705/2007])	Maksuperustelain 2 §:n 1 momentti
25 kohta metsätietolaissa tarkoitettujen tietojen luovuttaminen tutkimusta tekevälle taholle historiallista tai tieteellistä tutkimusta taikka tilastollista tarkoitusta varten	Maksuperustelain 6 §:n 3 mom. (perusteltu syy) (2)	Metsätietolain 11 § (historiallinen ja tieteellinen tutkimus), katsotaan perustelluksi (tieteellisen tutkimuksen vapaus) olla perimättä maksua - maksuton vain kun ei erityisiä lisätoimenpiteitä
26 kohta metsätietolain 11 §:ssä tarkoitettu tietojen luovuttaminen opinnäytetyön tekemistä varten	Maksuperustelain 6 §:n 3 mom. (koulutustoiminta tai perusteltu syy)	Metsätietolain 11 § (opinnäytetyö), katsotaan perustelluksi (koulutustoiminta) olla perimättä maksua - maksuton vain kun ei erityisiä lisätoimenpiteitä
27 kohta	Tietosuoja-asetuksen 12 artiklan 5 kohta, julkisuuslain 34 §, metsätietolain 13 d § ja maksuperustelain 6 §:n 3	- maksuton vain kun ei erityisiä lisätoimenpiteitä ja kun kyseessä ei ole asetuksen 2 liitteen 13 tai 14 kohdassa tarkoitettu tietojen luovuttaminen

asiakirjan antaminen suullisesti, luettavaksi tai jäljennettäväksi taikka muu kuin 21–24 kohdassa tarkoitettu tietojen luovuttaminen sivulliselle teknisen käyttöyhteyden avulla tai muuten sähköisesti	mom. (ympäristölliset syyt)	
2 liite, (erityisiä lisätoimenpiteitä edellyttävät) kiinteämaksuiset julkisoikeudelliset maksulliset suoritteet		
11 kohta rekisteröidyn pyytämät toimenpiteet, jotka ovat ilmeisen perusteettomat tai kohtuuttomat ja erityisesti, jos niitä esitetään toistuvasti riippumatta tietojen luovuttamismuodosta	Tietosuoja-asetuksen 12 artiklan 5 kohta	
12 kohta tietojen antaminen julkisuuslain 12 §:n nojalla sille, joka pyytää itseään koskevia tietoja	Julkisuuslain 34 §:n 6 momentti (3)	Edellyttää erityisiä lisätoimenpiteitä
13 kohta yhteystietojen luovuttaminen suoramarkkinointia, mielipide- ja markkinatutkimusta varten	Metsätietolain 9 §, maksuperustelain 4 §:n 2 momentti (4)	Kaikissa tapauksissa maksullinen; ei edellytä erityisiä lisätoimenpiteitä; suoritteen tuottaminen liittyy vastaanottajan taloudelliseen toimintaan
14 kohta henkilötietojen luovuttaminen sivulliselle teknisen käyttöyhteyden avulla tai sähköisesti, jos samojen tietojen luovuttamista pyydetään toistuvasti	Maksuperustelain 4 §:n 1 momentin 5 kohta (5)	
15 kohta asiakirjan antaminen suullisesti, luettavaksi tai jäljennettäväksi taikka muu kuin edellä 12–14 kohdassa tarkoitettu tietojen luovuttaminen teknisen käyttöyhteyden avulla tai muuten sähköisesti	Julkisuuslain 34 §:n 2 mom. (6)	Edellyttää erityisiä lisätoimenpiteitä

(1) Maksuperustelain 2 §:n 1 momentti: ”Jos muulla lailla tai laissa olevan valtuutuksen nojalla annetaan tästä laista poikkeavia säännöksiä, noudetaan niitä tämän lain sijasta.”

(2) Maksuperustelain 6 §:n 3 momentti: ”Maksu voidaan määrätä perittäväksi yleisesti suoritteen omakustannusarvoa alempana tai jättää kokonaan perimättä, jos siihen terveyden- ja sairaanhoitoon, muihin sosiaalisiin tarkoituksiin, oikeudenhoitoon, ympäristönsuojeluun, koulutustoimintaan tai yleiseen kulttuuritoimintaan liittyvistä tai näihin verrattavista syistä on perusteltua syytä.”

(3) Julkisuuslain 34 §:n 6 momentti: ”Tietojen antamisesta asiakirjasta tämän lain nojalla muissa kuin 9 ja 11 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa peritään maksu noudattaen, mitä valtion maksuperustelaisissa tai muussa laissa säädetään tai kuntalain nojalla päätetään. Sellaiset 4 §:ssä tarkoitettut viranomaiset, joita hyvinvointialueesta annettu laki, kuntalaki tai valtion maksuperustelaki eivät koske, voivat maksuja määritellään soveltaa valtion maksuperustelaisissa säädettyjä maksuperusteita, jollei laissa toisin säädetä.”

(4) Maksuperustelain 4 §:n 2 momentti: ”Suoritteen tulee olla maksullinen etenkin silloin, kun myös muu kuin valtion viranomainen tuottaa sitä tai siihen verrattavaa suoritetta maksullisena tai kun suoritteen tuottaminen liittyy vastaanottajan taloudelliseen toimintaan.”

(5) Maksuperustelain 4 §:n 1 momentin 5 kohta: ”Seuraavat suoritteet tulee olla maksullisia, jollei suoritteen maksuttomuudelle ole perusteltua syytä: muu toiminta, milloin suoritteen tuottaminen on seurausta vastaanottajan toimenpiteestä.”

(6) Julkisuuslain 34 §:n 2 momentti: ”Edellä 1 momentin 1–4 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa tiedon esille hakemisesta aiheutuneita kustannuksia vastaava maksu peritään kuitenkin silloin, kun on pyydetty asiakirjaa, joka ei 13 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla ole yksilöitävissä ja löydettävissä viranomaisen tämän lain mukaisesti pitämästä asiakirjarekisteristä siinä käytettävän asiakirjaluokittelun eikä asiakirjan tunnisteiden avulla taikka sähköisesti ylläpidetyistä rekistereistä sen hakutoimintojen avulla.”

Metsäkeskuksen suoritteet jakautuvat julkisoikeudellisiin suoritteisiin ja muihin suoritteisiin. Suoritteiden jakaminen eri kategorioihin perustuu maksuperustelakiin ja metsäkeskuslakiin. Julkisoikeudellisilla suoritteilla tarkoitetaan maksuperustelain 3 §:n 2 kohdan mukaan valtion viranomaisen suoritetta, jonka kysyntä perustuu lakiin tai asetukseen ja jonka tuottamiseen viranomaisella on tosiasiainen yksinoikeus. Muut suoritteet ovat maksuperustelain esitöiden mukaan suoritteita, joita ei tarvitse hankkia jonkin oikeuden saamiseksi valtiolta.

Metsäkeskuksen julkisoikeudelliset suoritteet on jaoteltu kolmeen ryhmään: maksuttomat suoritteet (1 §), kiinteämaksuiset suoritteet (2 §) ja omakustannusarvon mukaiset suoritteet (3 §).

1 § Metsäkeskuksen maksuttomat julkisoikeudelliset suoritteet

Maksuttomat suoritteet säädettäisiin asetusehdotuksen 1 liitteessä. Niitä koskevat perustelut ovat tämän muistion liitteessä. Muiden maksuttomien suoritteiden osalta viitattaisiin maksuperustelain 5 §:ään. Maksuttomien suoritteiden määrittäminen asetusehdotuksessa katsotaan edelleen välttämättömäksi oikeusvarmuuden, maanomistajien tasavertaisen kohtelun ja asiakaslähtöisyyden vuoksi.

2 § Metsäkeskuksen kiinteämaksuiset julkisoikeudelliset suoritteet

Kiinteämaksuiset suoritteet on luetteloitu asetusehdotuksen 2 §:n mukaan 2 liitteessä. Kohtien 1–3, 6, 7 ja 10 suoritteiden osalta on kyseessä päätös/lupapäätös, joka tehdään hakemuksesta eikä sen maksuttomuudelle ole perusteita. Liitteen 4, 5, 8 ja 9 kohtien sekä 11–16 kohtien suoritteet ovat myös julkisoikeudellisia ja ne hinnoiteltaisiin maksuperustelain 6 §:n 2 momentin nojalla kiinteähintaisiksi kuten edellä mainitut päätökset/lupapäätökset.

Edellä mainitussa kohdassa 8 säädetään yhteismetsälain 48 §:n mukaisesta rekisteristä annettavasta otteesta. 48 § on muutettu lainmuutoksella (490/2021), jolla pykälään lisättiin ns. sähköistä yhteismetsärekisteriä koskevat säännökset. Yhteismetsärekisteriin sisältyvät tiedot voidaan julkaista henkilöiden osoitteita lukuun ottamatta Metsäkeskuksen tarjoamassa sähköisessä tietopalvelussa. Täydelliset tiedot voi saada rekisteristä annettavalla otteella.

Viimeksi mainituista 11–15 kohtien tarkoittamat suoritteet edellyttävät säännönmukaisesti erityisiä lisätoimenpiteitä. Maksuperustelain mukaista perustetta tässä kappaleessa mainittujen suoritteiden maksuttomuudelle ei ole.

3 § Metsäkeskuksen omakustannusarvon mukaiset julkisoikeudelliset suoritteet

Asetuksen 3 §:ssä säädettäisiin maksuperustelain 6 §:n 1 momentissa tarkoitetuista julkisoikeudellisista suoritteista, joista metsäkeskus perisi omakustannusarvon mukaan määräämänsä maksun.

Asetuksen 3 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla metsälain 20 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuun teettämiseen liittyvien suoritteiden kustannukset perittäisiin kokonaisuudessaan metsäkeskukselle. Metsälain 20 §:n nojalla Maaseutuvirasto voi metsäkeskuksen esityksestä päätöksellään velvoittaa asianosaisen suorittamaan korjaavia toimenpiteitä, jos metsää on käsitelty säännösten ja määräysten vastaisesti tai uudistamisvelvollisuus on laiminlyöty. Maaseutuvirasto voi asettaa päätöksensä tehosteeksi uhkasakon tai uhan, että toimenpiteet tehdään asianomaisen kustannuksella. Ruokavirastosta annetun lain (371/2018) 10 §:n 3 momentin mukaan muussa laissa tai asetuksessa olevalla viittauksella Elintarviketurvallisuusvirastoon tai Maaseutuvirastoon tarkoitetaan lain tultua voimaan Ruokavirastoa.

Asetuksen 3 §:n 1 momentin 2 kohdassa säädettäisiin yhteismetsälain (109/2003) 50 §:n mukainen osakaskunnan velasta yhteismetsästä ulosmitattavien ja myytävien puiden osoittaminen omakustannusarvon mukaan hinnoiteltavaksi suoritteeksi.

Asetuksen 3 §:n 1 momentin 3 kohdassa säädettäisiin erikseen maksulliseksi säädetty viranomaiselle annettava virka-apu metsäkeskuksen omakustannusarvoiseksi julkisoikeudelliseksi suoritteeksi. Tämä suorite liittyisi valtion tuella rahoitettavaan toimintaan. Virka-avun voidaan tässä katsoa tarkoittavan metsäkeskuksen viranomaiselle antamaa apua, jossa Metsäkeskus käyttää toimival-

tuuksiaan mahdollistaakseen viranomaisen määräyksen toteuttamisen. Virka-avun liittyessä metsäkeskukselle säädettyjen tehtävien suorittamiseen se on maksutonta, ellei virka-apua ole erikseen säädetty maksulliseksi. Joissain tilanteissa virka-avun voidaan katsoa muuttuvan maksulliseksi, kun virka-aputehtävä pitkittyy ja muuttuu työvoima-avun luonteiseksi. Tämä arviointi tehdään kuitenkin tapauskohtaisesti.

Metsänviljelyaineiston kaupasta annetun lain (241/2002) 16 §:n 2 momentin (374/2018) mukaan Suomen metsäkeskusta voidaan käyttää apuna mainitun lain noudattamisen valvonnassa metsäpuiden siementen tuotantoon ja markkinointiin liittyvissä tarkastuksissa. Asetuksen 3 §:n 1 momentin 4 kohdassa säädettäisiin tämä Ruokaviraston avustaminen omakustannusarvon mukaisesti suoritteeksi mainitun lain noudattamisen valvonnan ja metsäpuiden siementen tuotantoon ja markkinointiin liittyvän tarkastuksen osalta.

Asetuksen 3 §:n 1 momentin 5 kohdassa säädettäisiin alkuperäistä erillistä päätöstä, todistusta tai vastaavaa asiakirjaa korvaavat otteet, jäljennökset ja kopiot metsäkeskuksessa säilytettävistä asiakirjoista hinnoiteltavaksi omakustannusarvoa vastaavasti. Jos päätös, todistus tai vastaava asiakirja ei löytyisi esimerkiksi tietojärjestelmän hakutoiminnolla tai vastaavalla tavalla ja siitä annettavan otteen, jäljennöksen tai kopion antaminen edellyttäisi erityisiä lisätoimenpiteitä, tällöin kyseessä olisi sikin suorite, jonka maksu määräytyisi kiinteänä hintana silloin, kun kyse olisi 2 liitteen 12, 14 ja 15 kohdista.

Momentin 6 kohdassa säädettäisiin metsätietolain 13 d §:n tarkoittamasta ympäristötiedon luovuttamisesta jäljennöksenä tai kopiona. Koska metsätietolain säännökset koskevat valtaosin henkilötietojen käsittelyä, ehdotettavaan asetukseen sisällytetään edelleen säännös siitä, että maksu perittäisiin ympäristötietojen luovuttamisesta jäljennöksenä tai kopiona myös silloin, kun ne eivät ole henkilötietoja. Momentin 5 ja 6 kohdissa olisi kyse paperimuotoisista luovutuksista.

Ehdotetun asetuksen 3 §:n 1 momentin mukaisten suoritteiden maksut määräytyisivät niistä muodostuneiden kokonaiskustannusten perusteella. Suoritteen tuottamiseen käytetyn metsäkeskuksen asiantuntijan työn omakustannushintana perittäisiin edelleen pykälän 2 momentin mukaan 100 euroa tunnilta, kenttähenkilöstön työn omakustannushintana 60 euroa tunnilta ja avustavan henkilöstön työn omakustannushintana 50 euroa tunnilta.

4 § Metsäkeskuksen omakustannusarvon mukaiset muut suoritteet

Asetuksen 4 §:ssä säädettäisiin metsäkeskuksen maksuperustelain 7 §:ssä tarkoitettujen muiden suoritteiden hinnoista. Nämä esitetään nykyistä maksuasetusta vastaten määrättäväksi edelleen suoritteen omakustannusarvoon.

Asetuksen 4 §:n 1 momentin 1 kohdassa määriteltäisiin muiksi suoritteiksi tilaukseen, muuhun toimeksiantoon tai tietopyyntöön perustuvat metsäkeskuksen luonnonhoitoon, luonnon monimuotoisuuteen ja muuhun metsätalouden edistämistoimintaan liittyvät tietyt suoritteet. Tässä tarkoitettuja suoritteita ovat edistämistoiminnan toteuttama neuvonta, koulutus ja tiedotus sekä asiantuntija-apu sekä julkaisut, tilastot ja selvitykset.

Viranomaiselle annettava asiantuntija-apu on säännöksessä tarkoitettua asiantuntija-apua, jota olisi esimerkiksi ELY-keskuksen toimeksiannosta Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelmaan (METSO-ohjelma) liittyvien METSO-kohteiden tunnistaminen ja välittäminen. Jos tähän toimintaan liittyy metsävaratietojen luovuttamista ELY-keskukseen, niistä perittäisiin maksu 2 liitteen 15 kohdan mukaisesti. Metsävaratietojen luovuttamiseen liittyvä menettely on säädetty metsätieto-

laissa. Vaikka edellä muistiossa on todettu, että metsäkeskuksen suoritteista peritään maksu jatkosakin vain yhdellä perusteella, niin tässä yhteydessä voidaan todeta, että METSO-kohteiden tunnistaminen ja välittäminen on eri suorite kuin metsävaratietojen luovuttaminen.

Esimerkkinä asetuksen 4 §:n 1 momentin 1 kohdan selvityksistä voidaan mainita myös metsäkeskuksen tekemän koontitiedon luonteisen rasterikartan tekeminen METSO-suojeluun liittyen ELY-keskukselle sen tilauksesta tai muusta pyynnöstä. Tässä rasterikartta liittyisi Zonation-ohjelmistoon, joka on asiantuntijoiden apuväline METSO:n parissa tehtävään työhön. Ohjelmisto etsii paikkatietojen pohjalta METSOon parhaiten sopivia alueita. Viimeksi mainitussa selvityksen tekemiseen tarvittavan metsävaratiedon etsimiseen, irrottamiseen ja jatkotyöhön käytetty aika laskutetaan tuntihinnan mukaan, silloin kun luovutettava aineisto pääosin ei ole jo sellaisenaan metsätietojärjestelmään tallennettuja tietoja ja kun niitä on jalostettu selvityspyynnöä varten. Tuntihinnan mukaan veloitetaisiin Zonation-ohjelmistoon liittyen myös sellaiset tietojenluovutukset, joissa on kyse metsätietojärjestelmän tietojen pohjalta tehdyistä tilastoista. Näin ollen selvityksessä käytetyistä metsävaratiedoista ei perittäisi omaa erillistä maksua. Myös sellainen selvitys, jossa metsäkeskus tekee ELY-keskuksen toimeksiannosta esimerkiksi puustoarvion (selvityksen) ELY-keskukselle suojelukorvauksen määrittämistä varten, olisi edellä mainittuun ryhmään kuuluva suorite.

Metsätietolain 4 §:n 2 momentin viimeinen virke mahdollistaa metsävaratietojen käsittelyn myös tilastollisiin tarkoituksiin ja tiedoista saa tuottaa myös muita tietoaineistoja, joista yksittäistä henkilöä koskevat tiedot eivät ole tunnistettavissa. Tällaisten tilastojen laatimisesta metsäkeskus voisi periä ehdotetun 5 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan omakustannusarvoisen maksun. Omakustannusarvoinen maksu on tässä yhteydessä tarkoituksenmukainen, koska anonymisoidun tiedon tuottaminen on aikaa vievämpää, ja siten tällaisen tiedon muodostaminen on myös kustannuksiltaan kalliimpaa, sillä tietoa joudutaan muokkaamaan siten, että se ei sisällä luonnolliseen henkilöön yhdisteltävissä olevaa tietoa.

Muita suoritteita olisivat lisäksi 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu ilmoittautumista edellyttävien kurssien ja koulutusten järjestäminen. Metsäkeskuksen muita suoritteita olisivat myös momentin 3 kohdan luonnonhoidon tuntemusta osoittavat luonnonhoitotutkinnot.

Edellä selvitettyjen suoritteiden maksujen määrittämisestä, laskutuksesta ja postituksen kustannusten perimisestä säädettäisiin asetuksen 4 §:n 2 momentissa.

Asetuksen 4 §:n 3 momentissa säädettäisiin metsäkeskuksen muu kuin tilaukseen, muuhun toimeksiantoon tai tietopyyntöön perustuva edistämistoiminta maksuttomaksi.

5 § Erinäiset säännökset

Esitettävässä 5 §:ssä säädettäisiin peruutetun tai rauenneen asian käsittelystä perittävästä maksusta. Maksu määritettäisiin aiheutuneita kustannuksia vastaavaksi. Esitetyssä säännöksessä säädettäisiin myös muutoksenhaun johdosta palautettua asiaa koskevan päätöksen maksusta.

3. Voimaantulo

Asetus olisi tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1. 2023 ja se olisi voimassa 31.12.2024 saakka. Ehdotettavan asetuksen voimaantulosäännöksen mukaan asetuksen voimaan tullessa vireillä olevaa asiaa koskevasta suoritteesta peritään maksu asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan.

4. Taloudelliset vaikutukset

Suomen metsäkeskuksen toimintaa rahoitetaan vuonna 2022 valtion talousarvion momentilta 30.40.46 (Valtionapu Suomen metsäkeskukselle). Talousarviossa myönnettävä määräraha on 45,1 miljoonaa euroa (TAE 2023). Maksuasetuksen mukaisten tuottojen vaihtelulla on siten suhteellisen pieni merkitys metsäkeskuksen kokonaistaloudessa. Maksuasetuksen mukaiset tuotot olivat vuonna 2020 693118 euroa ja vuonna 2021 518 806 euroa ja vuonna 2022 tuottojen kertymäksi arvioidaan 552 397 euroa.

Vuonna 2022 maksuasetuksen mukaisten palveluiden kustannusvastaavuudeksi (tuotot/kustannukset) arvioidaan 99 %. Vuonna 2021 kustannusvastaavuus oli 102 % ja vuonna 2020 110%. Vuoden 2022 kustannusvastaavuus on arvioitu elokuun lopun tilanteen, prosessikohtaisten kysyntäarvioiden sekä aiempien vuosien prosessikohtaisten loppuvuoden tulo- ja kustannuskertymien kehityksen perusteella.

Kesken vuotta tehtävässä seurannassa on varsinkin hirvivahinkojen osalta kirjautuneiden tulojen jälkeä jääneisyttä, sillä hirvivahinkojen laskutus painottuu edellisvuosien tapaan parhaan maastokauden jälkeiseen aikaan, eli loppuvuoteen.

MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA

Osa-alueen nimi	Vuosi 2022 elokuu toteutunut	Vuosi 2022 arvio toteutuma	vuosi 2021 toteutunut	Vuosi 2020 toteutunut
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	279 579	543 097	521 706	688 218
Maksullisen toiminnan muut tuotot	6 200	9 300	9 100	4 900
Tuotot yhteensä	285 779	552 397	530 806	693 118
KOKONAISKUSTANNUKSET	292 563	545 192	518 526	630 610
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Henkilöstökustannukset	193 494	290 241	328 878	388 284
Vuokrat	15 622	23 433	26 408	30 420
Palvelujen ostot	5 574	8 361	13 785	18 872
Muut erilliskustannukset	6 975	10 463	24 441	49 883
Erilliskustannukset yhteensä	221 665	332 498	393 512	487 459
Osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	5 236	7 854	13 236	6 651
Poistot				1 752
Korot				
Muut yhteiskustannukset	65 662	98 493	111 778	134 748
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	70 898	106 347	125 014	143 151
Kokonaiskustannukset yhteensä KUSTANNUSVASTAAVUUS (tuotot – kustannukset)	-6 784	-7 206	12 280	62 508
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN				
tuottojen osuus kuluista	98 %	99 %	102 %	110 %

Poikkeusluvut

Metsänkäyttöilmoitusten poikkeuslupamenettely tapahtuu pääosin sähköisesti. Ilmoitusten hallinnollinen tarkastus ja päätösmenettely on monilta osin automatisoitu ja siinä hyödynnetään metsäkeskuksen ajantasaista paikkaan sidottua metsä- ja luontotietoa. Suoritekohtaiset kustannukset vuonna 2020 olivat 52 euroa/ kpl ja vuonna 2021 60 euroa/kpl euroa. Vuonna 2020 tuotot ylittivät kulut 110 446 € ja vuonna 2021 63628 €. Tuotot ovat ylittäneet kulut myös vuosina 2018-2020, ylitys on vaihdellut 33 600 € ja 75 700 € välillä. Vuoden 2022 elokuun ylijäämä oli 43 290 € ja loppuvuoden ylijäämäksi arvioidaan 64 000 €.

Metsäkeskus on jatkuvasti pyrkinyt kehittämään automaattiprosessiin ohjautuvien ilmoitusten määrää mm. vakioimalla metsäkäyttöilmoitusten lisätietokentän käyttöä. Kesällä 2022 on lisäksi automaattikäsittelyyn tehty muutos omistajan kohdistamiseen, jossa kohdennusperusteeksi nostettiin y-tunnus aiemman metsänomistajan nimen mukana. Tämä on tehostanut maanomistajien yhteystietojen oikeudellisuuden varmentamista metsänkäyttöilmoitusten poikkeuslupamenettelyssä.

Hirvivahingot

Hirvivahinkojen arviointimenettely uusittiin ja maastomittauksia yksinkertaistettiin vuonna 2018. Uusi vahinkojen arviointimenetelmä on vakiintunut käyttöön ja tarkastustoiminta sen pohjalta on toimivaa. Tuhokohteiden vaihtelevuuden ja vahinkoilmoitusten puutteellisuuksien vuoksi todellisen vahinkoalueen selvittämisen on haastavaa. Vuonna 2021 tehtiin 326 hirvivahinkohakemusta. Hirvivahinkoja maksettiin 287 kpl ja 39 hakemusta hylättiin. Suurin osa hakemuksista 202 kpl oli 1-5 ha kokoisia, yli 5 ha hakemuksia on 94 kpl ja alla 1 ha hakemuksia 30 kpl.

Hirvivahinkoarvion tuotot vuodesta ovat viimeisen kolmen aikana alkaen olleet kuluja pienemmät. Vuonna 2019 alijäämä oli 46 083 €, vuonna 2020 alijäämä oli 42 232 € ja vuonna 2021 alijäämä oli 30 005 €. Myös kuluvan vuoden osalta arvioiden tuotot ovat kuluja vähäisempää ja alijäämä oli elokuun lopussa 33 542 € ja loppuvuoden alijäämäksi arvioidaan 34 000 €.

Metsätietolain mukaiset päätökset tietoluovutuksista

Metsätiedon luovutusten kustannukset ovat kolmen viime vuoden aikana alittaneet tuotot. Vuonna 2019 alijäämä oli 6 483 €, vuonna 2020 1 483 € ja vuonna 2021 alijäämä oli 21 899 €. Kuluvan vuoden tuotot olivat elokuun lopulla 11 727 € kustannuksia vähäisemmät ja loppuvuoden alijäämäksi arvioidaan 24 000 €. Metsäkeskus on keskittänyt tiedonluovutusten valmistelua julkisen vallan tehtäviä hoitaville henkilöille. Tavoitteena on ollut parantaa hallintomenettelyn ja -päätösten valmistelun laatua. Tämä on vähäentänyt lupahakemuksia käsittelevien henkilöiden määrää ja selkeyttänyt tiedonluovutuksen työajakirjauksia.

Elokuun loppuun mennessä maanomistajien yhteistietoja oli luovutettu suoramarkkinointiin ja mielipide- tai markkinatutkimuksiin 708 875 kpl. Nämä metsänomistajien yhteistietojen luovutusten tuotot olivat kuluvan vuoden elokuun lopussa 88 % kaikista toteutuneista tiedonluovutusten tuotoista. Tiedonluovutuspäätöksiä oli tehty yhteensä 124 kpl, joista merkittävimmät olivat 50 kpl suoramarkkinointiin tarkoitettuja luovutuksia, 34 kpl henkilötiedon luovutuksia viranomaiselle, 31 kpl toimeksiannosta tehtyjä tilastoja ja selvityksiä.

Muut tiedonluovutukset (esimerkiksi toimeksiantoon tai tilaukseen perustuvat tilastot, selvitykset, tutkimustarkoituksiin tehtävät luovutukset, erilaiset henkilötietoja sisältävät tiedonluovutukset, jäljennökset ja kopiot Metsäkeskuksessa säilytettävistä asiakirjoista) ovat sellaisia, että tieto ei ole suoraan saatavissa Metsäkeskuksen tietojärjestelmistä. Tiedon tuottaminen vaatii maksuperuste-asetuksessa tarkoitettuja ”erityisiä lisätoimenpiteitä” eli joudutaan tekemään hakumenetelmien ja tietojenkäsittelyn haku-, seulonta- ja yhdistelytoimenpiteitä. Erityisesti tutkimustarkoituksiin luovutettavan tiedon osalta voidaan joutua tekemään luovutettavan aineiston osalta töitä useiden päivien ajan, mikä tarkoittaa huomattavaa työpanosta 100 euron luovutusmaksuun verrattuna. Näitä luovutuksia ei ole mahdollista automatisoida johtuen niiden sisällöllisestä kirjavuudesta ja näin ollen niiden kustannukset nousevat suunnilleen henkilöstökulujen nousua vastaavasti.

Kustannusvastaavuuden kehityksen ennakointi vuosina 2023-2024

Kustannusvastaavuuden ei arvioida muuttuvan merkittävästi vuosina 2023–2024. Metsänkäyttöilmoitusten käsittelyssä nykyisessä järjestelmässä ja automaattikäsittelyprosessissa ei ole nähtävissä enää uusia merkittäviä tehostamiskeinoja. Hirvivahinkojen arvioinnissa ei ole tiedossa uutta teknologiaa, joka voisi tehostaa tai korvata maastossa tehtävää työtä vuosina 2023-2024.

Markkinahakkuiden ennustetaan lisääntyvän vuonna 2023 noin kolmella prosentilla. Puunkäyttö lisääntyy kotimaassa neljä miljoonaa kuutiometriä. Markkinahakkuiden määrään lisäys tulee näky-mään lisääntyneinä metsänkäyttöilmoituksina. Metsänkäyttöilmoitusten poikkeuslupien määrän kasvu seuraa metsänkäyttöilmoitusten määrän nousua mutta ensisijaisesti siihen vaikuttaa sääolo-suhteet ja metsäteollisuuden puunoston ohjaus.

Hirvikanta arvioitiin olevan 80 800 kpl syksyn 2021 jahdin jälkeen. Kanta pieneni edellisvuodesta 5,7 % lähestyen valtakunnallista tavoitetta 68 000 –85 000 kpl. Vuonna 2020 kannan koko oli 82 100 hirveä. Pääosin myönteinen kehitys hirvikannassa tulee näkymään viipeellä vahinkojen määrän lievänä laskuna. Vuonna 2021 korvattavia hirvivahinkoja maksettiin 1,3 miljoonaa euroa ja vuonna 2020 1,4 miljoonaa euroa. Hirvivahinkoarvioissa ei odoteta merkittävää pudotusta kuluvan vuoden työmääriin.

Kustannusten nousu tulee vaikuttamaan kustannusvastaavuuden kehitykseen kaudella 2023-2024. Kustannusnousun suuruudesta ei ole varmuutta, mutta osatekijöitä ovat tulevat TES-korotukset, nouseviksi arvioidut kilometrikorvaukset ja uudet valtion päivärahojen tasot. Kun laskennallisesti on käytetty vuodelle 2023 olettaa 4 % kustannustason noususta ja edelleen vuodelle 2024 olettaa 2 % lisänoususta (yhteensä 6 % nykytasoon verrattuna), on laskelmissa päädytty kustannusvas-taavuuden heikentymiseen kauden lopulla noin 95 %:n tasolle.

Ottaen huomioon maksullisen toiminnan vähäinen osuuden metsäkeskuksen kokonaisrahoituksessa, ja toisaalta sen, ettei kustannusten yleistä nousua ole tarkoituksenmukaista vahvistaa valtion maksu-politiikalla, voidaan maksujen säilyttämistä ennallaan pitää tarkoituksenmukaisena.

5. Lausunnot

Asetusehdotus on toimittu lausunnot seuraaville tahoille:

Valtiovarainministeriö

Työ- ja elinkeinoministeriö
Ympäristöministeriö
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Maanmittauslaitos
Ruokavirasto
Metsähallitus
Luonnonvarakeskus
Suomen metsäkeskus
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC rf
Koneyrittäjien liitto
Sahateollisuus ry
Metsäteollisuus ry

Lausuntojen sisällön kuvaus -----

6. Laintarkastus

Asetusta ei ole tarkoitus tarkastaa oikeusministeriön lainsäädännön kehittäminen ja laintarkastus – yksikössä asian rutiiniluonteisuuden vuoksi.

LIITE Maksuttomat julkisoikeudelliset suoritteet (asetuksen 1 liite) /perustelut

LIITE

Maksuttomat julkisoikeudelliset suoritteet (asetuksen 1 liite)/ perustelut

Maksuperustelain 6 §:n 3 momentin mukaan maksu voidaan määrätä perittäväksi yleisesti suoritteiden omakustannusarvoa alempana tai jättää kokonaan perimättä, jos siihen terveyden- ja sairaanhoitoon, muihin sosiaalisiin tarkoituksiin, oikeudenhoitoon, ympäristönsuojeluun, koulutustoimintaan tai yleiseen kulttuuritoimintaan liittyvistä tai näihin verrattavista syistä on perusteltua syytä. Erityisestä syystä maksu voidaan määrätä tietyltä ryhmältä perittäväksi suoritteiden omakustannusarvoa alempana tai jättää kokonaan perimättä.

Maksuperustelain 2 §:n 1 momentin mukaan, jos muulla lailla tai laissa olevan valtuutuksen nojalla annetaan tästä laista poikkeavia säännöksiä, noudatetaan niitä tämän lain sijasta.

1) Metsälain 5a § (ennallistamissuunnitelman hyväksyminen)

Liitteen 1 kohtaan sisältyisi metsälain (1093/1996) 5a §:ään sisältyvän ennallistamissuunnitelman hyväksymistä koskeva suorite. Sen maksuttomuus perustuisi maksuperustelain 6 §:n 3 momentissa tarkoitettuihin ympäristönsuojelullisiin syihin.

2) Metsälain 11 § (poikkeuslupa)

Liitteen 2 kohtaan sisältyisi metsälain 11 §:n poikkeuslupaa koskeva suorite. Metsälain 11 §:n mukaan metsäkeskuksen tulee hakemuksesta myöntää lupa poiketa sellaisista hoito- ja käyttötoimenpiteille asetetuista vaatimuksista, jotka aiheutuvat metsälain 10 §:ssä tarkoitettujen erityisen tärkeiden elinympäristöjen turvaamista koskevan velvoitteen täyttämisestä. Metsälain 11 §:n mukainen päätös liittyy metsäluonnon monimuotoisuuden turvaamiseen. Maanomistajalle saattaa aiheutua taloudellisia menetyksiä erityisen tärkeiden elinympäristöjen turvaamisesta.

Tässä tarkoitettun suoritteiden maksuttomuus perustuisi maksuperustelain 6 §:n 3 momentissa tarkoitettuihin ympäristönsuojelullisiin syihin.

3) Metsälain 12 §:n 2 momentti (korvauspäätös kotitarvepuun ottoa koskevista rajoituksista)

Metsälain 12 §:n 2 momentin nojalla metsäkeskus myöntää hakemuksesta korvauksen kotitarvepuun ottoa koskevista rajoituksista suojametsäalueella. Suojametsäalueella metsiä hoidetaan ja käytetään erityistä varovaisuutta noudattaen.

Suoritteiden maksuttomuus perustuisi maksuperustelain 6 §:n 3 momentissa tarkoitettuihin ympäristönsuojelullisiin syihin. Hyväksymispäätös liittyy myös metsälain valvontaan, koska päätöksellä pyritään varmistamaan kyseiseen lakiin perustuvaan metsänkäyttöön liittyvän rajoitteen noudattaminen.

4) Metsälain 14 §:n 5 momentti (poikkeuksen myöntäminen, metsänkäyttöilmoituksen määräaika, erityistilanne)

Metsälain 14 §:n 4 momentin mukaan metsäkeskus voi hakemuksesta myöntää poikkeuksen 1 momentissa tarkoitettusta määräajasta. Metsälain 14 §:n 1 momentin mukaan maanomistajan taikka hallinto-oikeuden tai muun sellaisen erityisen oikeuden haltijan tai hänen valtuuttamansa on tehtävä

metsäkeskukselle metsänkäyttöilmoitus käsittelyalueella aiotusta kasvatushakkuusta, uudistushakkuusta, metsätuhon johdosta tehtävästä hakkuusta ja muusta hakkuusta sekä 10 §:n 2 momentissa tarkoitettujen erityisen tärkeiden elinympäristöjen käsittelystä. Ilmoitus on toimitettava viimeistään kymmenen päivää ja aikaisintaan kolme vuotta ennen hakkuun tai muun toimenpiteen aloittamista. Metsäkeskus voi hakemuksesta myöntää poikkeuksen edellä mainitusta määräajasta.

Jos kyse on laajasta merkittäviä tuhoja elävässä puustossa aiheuttaneesta metsätuhosta, metsänkäyttöilmoituksen tekemiselle 4 momentissa säädettyä poikkeuksen hakemista ei pykälän 5 momentin mukaan edellytetä, ellei kyseessä ole 10 §:n 2 momentissa tarkoitettu erityisen tärkeä elinympäristö.

Esitetään, että metsäkeskuksen päätös olisi poikkeuksen hakemisessa maksuton silloin, jos kyseessä on edellä mainittu tilanne, jossa tuho on kohdistunut erityisen tärkeään elinympäristöön.

Suoritteiden maksuttomuus perustuisi maksuperustelain 6 §:n 3 momentissa tarkoitettuihin ympäristönsuojelullisiin syihin.

5) Metsälain 15 §:n 1 momentti (neuvotteluvelvollisuus)

Metsälain 15 §:ssä säädetään metsäkeskukselle neuvotteluvelvollisuus. Metsäkeskuksen on pyrittävä neuvottelemaan maanomistajan taikka hallintaoikeuden tai muun sellaisen erityisen oikeuden haltijan kanssa ja tarvittaessa metsänhakkuuoikeuden haltijan kanssa tarpeellisen muutoksen aikaansaamiseksi tietyissä metsälaissa säädettyissä tilanteissa.

Kyseessä on valvontaan liittyvä suorite, ja se on sen vuoksi maksuton.

6) Metsälain 16 a § (väliaikainen käsittelykielto ja väliaikaista käsittelykieltoa koskevan päätöksen poistaminen)

Metsäkeskus voi metsälain 16 a §:ssä säädettyillä perusteilla antaa päätöksellään väliaikaisen käsittelykiellon, milloin on syytä epäillä, että aloitettu hakkuu on lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastainen. Kyseessä voidaan katsoa olevan metsäkeskuksen valvonnalliseen tehtäväkokonaisuuteen liittyvästä toimenpiteestä. Suoritteiden maksuttomuudelle voitaisiin siten maksuperustelain 6 §:n 3 momentissa tarkoitettuihin syihin verrattavista syistä katsoa olevan perusteltua syytä.

Väliaikaisen käsittelykiellon antamisen mahdollistava säännös tuli voimaan 1.5.2007. Varsinaisen käsittelykiellon määräsi aiemmin maaseutuvirasto, nytemmin Ruokavirasto.

7) Kestävän metsätalouden määräaikaisessa rahoituslaissa tarkoitettut päätökset

Kestävän metsätalouden määräaikainen rahoituslaki (34/2015) tuli voimaan 1.6.2015. Laissa tarkoitettuihin tukiin liittyvät päätökset ja niihin liittyvät tarkastukset olisivat maksuttomia.

Kestävän metsätalouden määräaikaisen rahoituslain voimassaolo päättyy vuoden 2023 lopussa. Lain nojalla myönnetty tuki tulee maksaa vuoden 2026 loppuun mennessä. Eduskunnassa on käsiteltävän hallituksen esitys laeiksi metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä ja kestävän metsätalouden määräaikaisen rahoituslain 29 a ja 49 §:n muuttamisesta (HE 167/2022 vp). Esitetykseen sisältyvän siirtymäsäännöksen mukaan metsäkeskus voisi kestävän metsätalouden määräaikaisen rahoituslain voimassaoloajan päätyttyä erityisestä syystä pidentää lain voimassaoloaikana myöntämänsä lisäaikaa enintään kaksi vuotta.

Valtion varoista myönnettävää avustusta, tukea, valtionapua ja vahingonkorvausta koskevat päätökset sekä varojen käytön valvonta ovat maksuttomia. Valtion myöntäessä etuuksia ei ole katsottu taroituksenmukaiseksi pienentää etuutta siihen liitettävän maksun kautta. Suoritteiden maksuttomuudelle voitaisiin siten maksuperustelain 6 §:n 3 momentissa tarkoitettuihin syihin verrattavista syistä katsoa olevan perusteltua syytä.

8) Rahoituslaissa tarkoitetut tietyt päätökset

Kestävän metsätalouden rahoituksesta annetussa laissa (1094/1996, jäljempänä *rahoituslaki*) tarkoitettuihin tukiin liittyvät päätökset, lukuun ottamatta ehdotettavan asetuksen 2 liitteen 3 kohdassa tarkoitettuja päätöksiä, ja niihin liittyvät tarkastukset olisivat maksuttomia.

Rahoituslaki on kumottu 1.2.2015 lukien. Lain mukaisia päätöksiä sai kuitenkin tehdä 30.6.2015 asti. Kyseessä ovat monivuotiset hankkeet kuten esimerkiksi ojitus- ja metsätiehankkeet. Vaikka tukeen liittyviä maksatuksia eikä päätöksiä enää tehdä 31.12.2019 jälkeen, voi tulla tilanteita, jotka edellyttävät jo maksetun tuen takaisinperintää. Tästä johtuen olisi siten edelleen tarpeen säilyttää myös rahoituslakiin liittyvät suoritteet maksuttomina.

9) Metsityksen määräaikaisesta tukemisesta annetussa laissa tarkoitetut päätökset

Laki metsityksen määräaikaisesta tukemisesta (1114/2020) tuli voimaan 1.1.2021. Laissa tarkoitettuun metsitystukeen liittyvät päätökset ja siihen liittyvät tarkastukset olisivat maksuttomia.

Valtion varoista myönnettävää avustusta, tukea, valtionapua ja vahingonkorvausta koskevat päätökset sekä varojen käytön valvonta ovat maksuttomia. Valtion myöntäessä etuuksia ei ole katsottu taroituksenmukaiseksi pienentää etuutta siihen liitettävän maksun kautta. Suoritteiden maksuttomuudelle voitaisiin siten maksuperustelain 6 §:n 3 momentissa tarkoitettuihin syihin verrattavista syistä katsoa olevan perusteltua syytä.

10-14) Metsätuhojen torjunnasta annettuun lakiin liittyvät suoritteet

Nykyisen maksuasetuksen 1 liitteen 9–13 kohdat liittyvät metsätuhojen torjunnasta annettuun lakiin (1087/2013). Suoritteiden maksuttomuus olisi perusteltua valtion maksuperustelain 6 §:n 3 momentissa tarkoitetuista ympäristönsuojelullisista syistä.

15) Riistavahinkolaissa (105/2009) tarkoitettujen metsävahinkoja koskevien korvauspäätösten tekeminen

Riistavahinkolain 23 §:n mukaan sen, joka aikoo hakea riistavahinkolaissa tarkoitettua korvausta riistaeläimen aiheuttamasta vahingosta, tulee vahingon havaittuaan tehdä viipymättä vahinkoilmoitus vahingon toteamista ja arviointia sekä muita asian vaatimia toimenpiteitä varten. Edellä mainitun säännöksen mukaan metsävahingoista tehdään ilmoitus vahinkopaikkakunnan toimivaltaiselle metsäkeskukselle. Riistavahinkolain 31 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen korvaushakemus on jätettävä kuukauden kuluessa vahingon arvioinnin valmistumisesta metsäkeskukselle. Riistavahinkolain 30 §:n 2 momentin mukaan metsävahinkoa koskevan korvausasian ratkaisee vahinkopaikkakunnalla toimivaltainen metsäkeskus. Tällä hetkellä toimivaltainen taho on Suomen metsäkeskus.

Metsäkeskuksen maksuttomia suoritteita olisivat metsävahinkoilmoitusten vastaanottaminen, korvauspäätökset ja valvonta. Suoritteiden kustannukset rahoitetaan valtionavulla. Metsävahingon arvioinnista säädetään maksu ehdotetun asetuksen 2 liitteen 5 kohdassa.

Valtion varoista myönnettävää avustusta, tukea, valtionapua ja vahingonkorvausta koskevat päätökset sekä varojen käytön valvonta ovat maksuttomia. Valtion myöntäessä etuuksia ei ole katsottu taroituksenmukaiseksi pienentää etuutta siihen liitettävän maksun kautta. Suoritteiden maksuttomuudelle voitaisiin siten maksuperustelain 6 §:n 3 momentissa tarkoitettuihin syihin verrattavista syistä katsoa olevan perusteltua syytä.

16) Maakaaren voimaanpanosta annetun lain (541/1995) 16 a §:n 2 momentti (panttivelkojalle toimitettava tieto hakkuu- tai metsänkäyttöilmoituksesta)

Maakaaren voimaanpanosta annetun lain (541/1995) 16 a §:n 2 momentin mukaan metsäkeskuksen on toimitettava panttivelkojalle tieto hakkuu- tai metsänkäyttöilmoituksesta ilman kiinteistön omistajan erikseen antamaa sitoumusta, vaikka metsäkiinnitys on 1 momentin mukaan rauennut.

Kyseessä on toimenpide, joka tehdään metsäkeskuksen aloitteesta. Maksuperustelain systematiikan mukaisesti (4 §:n 1 momentin 3 kohta) tällaiset suoritteet ovat maksuttomia.

17) Kasvinsuojeluaineista annetun lain (1563/2011) 20 §:n 2 momentin 2 kohta (esitys kasvinsuojeluaineen lentolevityksestä)

Kasvinsuojeluaineista annetun lain (1563/2011) 20 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan maa- ja metsätalousministeriö päättää Suomen metsäkeskuksen alueyksikön esityksestä kasvinsuojeluaineen lentolevityksestä metsässä kasvaviin puihin kohdistuvien laajojen metsätuhojen torjumiseksi samalla, kun se päättää toimenpiteistä metsätuhon leviämisen tai syntymisen estämiseksi siten kuin metsätuhojen torjunnasta annetussa laissa säädetään, jos metsätuhoja ei voida muulla tavoin tehokkaasti kohtuudella estää. Metsäkeskuslain muutoslain (1326/2016) voimaantulosäännöksen mukaan mitä muualla laissa säädetään Suomen metsäkeskuksen julkisen palvelun yksiköstä tai alueyksiköstä, koskee lain tultua voimaan Suomen metsäkeskusta.

Suoritteiden maksuttomuus olisi perusteltua maksuperustelain 6 §:n 3 momentissa tarkoitetuista ympäristönsuojelullisista syistä.

18) Kasvinterveyslain (1110/2019) 14 § (viranomaisen avustaminen)

Kasvinterveyden suojelemisesta annettu laki (702/2003) on kumottu kasvinterveyslailla (1110/2019), joka tuli voimaan 14.12.2019. Kasvinterveyslain 14 §:n (Suomen metsäkeskuksen tehtävät) mukaan Suomen metsäkeskus antaa Ruokavirastolle asiantuntija-apua tuhoajan hävittämiseksi ja leviämisen estämiseksi tehdyn 4 tai 5 §:ssä tarkoitetun päätöksen valmistelussa ja täytännönpanossa ja 32 §:ssä tarkoitetun korvauspäätöksen valmistelussa, jos hävittämisen kohteena on Suomessa pysyvästi esiintymätön kasvintuhooja, joka aiheuttaa vaaraa metsässä kasvavien puiden kasvinterveydelle.

Suoritteiden maksuttomuus olisi perusteltua maksuperustelain 6 §:n 3 momentissa tarkoitetuista ympäristönsuojelullisista syistä.

19) Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain (1503/2016) 11 §:n 2 momentti (lausunto)

20) Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (734/1992) 10 i §:n 2 momentti (lausunto)

21) Sosiaalihuoltolain (710/1982) 29 d § (lausunto)

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain (1503/2016) 11 §:n 2 momentissa tarkoitettu lausunto liittyy varhaiskasvatuksen maksujen määräämisen perusteena olevien tulojen selvittämiseen. Kyseisen säännöksen mukaan metsätulona otetaan huomioon varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7 §:n 3 momentin mukaan vahvistettu metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla. Tästä määrästä vähennetään 10 prosenttia ja metsätalouden korot. Metsätuloa on lisäksi alennettava palvelun käyttäjän vaatimuksesta, jos tilakohtaisen vuotuisen hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvo on metsänhoitoyhdistyksen tai Suomen metsäkeskuksen antaman lausunnon perusteella vähintään 10 prosenttia pienempi kuin metsätulo. Alennus on metsätulon ja hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvon erotuksen suuruinen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 10 i §:n 2 momentissa tarkoitettu lausunto liittyy maksukyvyn mukaan määräytyviin maksuihin vaikuttavien tekijöiden arviointiin. Kyseisen 10 i §:n 2 momentin mukaan hyvinvointialueen on alennettava metsätuloa palvelun käyttäjän vaatimuksesta, mikäli tilakohtaisen vuotuisen hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvo on metsänhoitoyhdistyksen tai metsäkeskuksen antaman lausunnon perusteella vähintään 10 prosenttia alempi kuin metsätulo. Alennus on metsätulon ja hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvon erotuksen suuruinen.

Kunnat ottavat sosiaali- ja terveydenhuollon maksuissa metsätulon huomioon laskennallisena, eivät toteutuneena metsätalouden veronalaisen pääomatulon määränä. Metsätulon laskemiseksi kerrotaan asiakkaan metsäpinta-ala varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain 7 §:n 3 momentin mukaan vahvistetulla metsän keskimääräisellä vuotuisella hehtaarikohtaisella tuotolla.

Vastaava säännös sisältyi aiemmin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen 28 a §:ään. Suorite ei käytännössä muuttunut 1.7.2021 voimaan tulleen lainmuutoksen (1201/2020) myötä.

Sosiaalihuoltolain 29 d §:ssä tarkoitettu lausunto liittyy palveluseteliin, jonka kunta voi antaa jatkuvan ja säännöllisesti annettavan kotipalvelun sekä yhdessä sen kanssa tai erikseen annettavan kotisairaanhoidon hankkimiseksi. Kotitalouden kuukausitulot vaikuttavat palvelusetelin arvoa sosiaalihuoltolain 29 b §:ssä säädetyllä tavalla. Kotitalouden kuukausituloa laskettaessa metsätulona otetaan huomioon varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain 7 §:n 3 momentin mukaan vahvistettu metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla. Tästä määrästä vähennetään 10 prosenttia ja metsätalouden korot. Metsätuloa on lisäksi alennettava palvelun käyttäjän vaatimuksesta, jos tilakohtaisen vuotuisen hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvo on metsänhoitoyhdistyksen tai metsäkeskuksen antaman lausunnon perusteella vähintään 10 prosenttia alempi kuin metsätulo. Alennus on metsätulon ja hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvon erotuksen suuruinen.

Metsäkeskuksen suoritteen maksuttomuus olisi perusteltua kaikissa edellä kuvatuissa tapauksissa valtion maksuperustelain 6 §:n 3 momentissa tarkoitetuista sosiaalisiin tarkoituksiin liittyvistä syistä.

22) Tietosuoja-asetuksen 12 artiklan 5 kohta (rekisteröidylle maksuttomat tiedot ja toimenpiteet)

Tietosuoja-asetuksen 12 artiklan 5 kohdan mukaan jäljempänä olevan 13 ja 14 artiklan nojalla toimitetut tiedot ja kaikki 15–22 ja 34 artiklaan perustuvat tiedot ja toimenpiteet ovat maksuttomia. Ehdotetun maksuasetuksen 1 liitteen 20 kohdan viittauksella tietosuoja-asetuksen 12 artiklan 5 kohtaan on määritetty ne kokonaisuudet metsäkeskuksen suoritteista maksuttomiksi, jotka säädetään tietosuoja-asetuksen mainitussa säännöksessä maksuttomaksi. Näitä ovat muun muassa oikeus

saada pääsy omiin henkilötietoihin (15 artikla), tietojen oikaiseminen (16 artikla) ja tietojen poistaminen (17 artikla). Maksuttomuus koskee kaikkia tietojen antamismuotoja, kuten esimerkiksi kopiaa, tulosteena, sähköisesti (muistitikku, levyke) tai sähköpostilla annettavia tietoja taikka tietojen antamista jäljentämistä tai muistiinpanojen tekemistä varten.

Maksuttomuus perustuisi maksuperustelain 2 §:n 1 momenttiin.

23) Julkisuuslain 12 § (tietojen antaminen sähköisesti sille, joka pyytää itseään koskevia tietoja silloin, kun tiedon hakeminen ei edellytä erityisiä lisätoimenpiteitä)

Ehdotettavan 21 kohdan mukaan julkisuuslain 12 §:n nojalla tietojen antaminen sähköisesti sille, joka pyytää itseään koskevia tietoja olisi maksutonta silloin, kun tiedon hakeminen ei edellytä erityisiä lisätoimenpiteitä. Mainitun 12 §:n mukaan jokaisella on oikeus saada tieto hänestä itsestään viranomaisen asiakirjaan sisältyvistä tiedoista 11 §:n 2 ja 3 momentissa säädetyn rajoituksen, jollei laissa toisin säädetä. Julkisuuslain 34 §:n 6 momentin mukaan tietojen antamisesta asiakirjasta tämän lain nojalla muissa kuin 9 ja 11 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa peritään maksu noudattaen, mitä valtion maksuperustelaissa tai muussa laissa säädetään tai kuntalain nojalla päätetään. Julkisuuslain 12 §:ää koskee viimeksi mainittu säännös. Kun verrataan 20 kohdassa selvitettyä tietosuoja-asetuksen 12 artiklan 5 kohtaa ja julkisuuslain 12 §:ää, ne ovat lähellä toisiaan asiasisällöltään. Kun tietosuoja-asetuksen 12 artiklan 5 kohdan nojalla esimerkiksi pääsy omiin henkilötietoihin olisi maksutonta, tulisi vastaavasti julkisuuslain 12 §:n nojalla tehtävän tietojen antamisen olla maksutonta. Ehdotettavassa kohdassa kuitenkin edellytettäisiin, että tiedot olisivat maksuttomia vain silloin, kun niiden hakeminen ei edellytä erityisiä lisätoimenpiteitä.

Ehdotetun 21 kohdan tilanteessa tietojen luovuttamisen edellyttämien toimenpiteiden vaatima työmäärä olisi siis arvioitava. Jos tietopyynnön tietojen hakeminen edellyttäisi erityisiä lisätoimenpiteitä, se olisi maksullista. Tilanne olisi tällainen, jos tietojen esille hakeminen ei hakumenetelmien ja asiakirjalukittelujen avulla olisi välittömästi mahdollista, vaan tarvittaisiin erityisiä automaattisen tietojenkäsittelyn hakuominaisuuksia. Jälkimmäisessä tapauksessa maksun määräksi esitetään asetuksen 2 liitteen 12 kohdan mukaisesti edelleen 50 euroa pyyntöä kohden.

24) Tietojen luovuttaminen sivulliselle silloin, kun laissa on säädetty tietoja pyytävälle taholle oikeus tietojen saamiseen maksutta

Voimassa olevan maksuasetuksen 1 liitteen 22 kohdan mukaan tietojen luovuttaminen sivulliselle silloin, kun laissa on säädetty tietoja pyytävälle taholle oikeus tietojen saamiseen, on maksutonta. Maksuttomuus ei siis kohdistu enää viranomaisiin tai julkista tehtävää hoitaviin tahoihin, vaan maksuttomuus on säädetty yleisesti kaikille niille tahoille, joille tämä oikeus on laissa säädetty. Jos oikeus tietojen saantiin on säädetty lailla, katsotaan perustelluksi, että tästä ei edes silloin peritä maksua, jos tietojen hakeminen edellyttää erityisiä lisätoimenpiteitä. Viranomaistahoista esimerkiksi ulosottokaaren (705/2007) 3 luvun 64 §:ssä on säännös ulosottomiehen oikeudesta saada tiettyjä tietoja maksutta. Käytäntö säilyisi ehdotettavassa maksuasetuksessa ennallaan.

Maksuttomuus perustuisi maksuperustelain 2 §:n 1 momenttiin.

25) Metsätietolaissa tarkoitettujen tietojen luovuttaminen tutkimusta tekeväälle taholle historiallista tai tieteellistä tutkimusta taikka tilastollista tarkoitusta varten silloin, kun tiedon hakeminen ei edellytä erityisiä lisätoimenpiteitä

Ehdotettavan maksuasetuksen 1 liitteen 23 kohdan mukaan metsätietolaissa tarkoitettujen tietojen luovuttaminen tutkimusta tekeväälle taholle historiallista tai tieteellistä tutkimusta taikka tilastollista tarkoitusta varten silloin, kun tiedon hakeminen ei edellytä erityisiä lisätoimenpiteitä, on maksutonta. Maksuttomuus on säädetty yleisesti kaikille sellaisille tahoille, jotka tekevät historiallista tai tieteellistä tutkimusta taikka kyseessä on tilastollista tarkoitusta varten tehty pyyntö tietojen luovuttamiseen. Luovutuksista säädetään metsätietolain 11 §:ssä.

Tieteelliseen tutkimukseen tarvitaan usein tietoa, jonka luovuttaminen edellyttää lupien myöntämistä ja luovuttaminen aiheuttaa myös muita kustannuksia tietojen ylläpitäjälle. Tietojen vastaanottaja joutuu puolestaan käyttämään resurssejaan tietojen luovutusmaksuihin. Valtio on tuonut useissa yhteyksissä esille tavoitteet julkisin varoin tuotettujen tietovarantojen maksuttomaan avaamiseen (mm. Julkishallinnon tietovarantojen saatavuuden ja käytön edistäminen -työryhmän loppuraportti [2/2012] ja valtiovarainministeriön asettaman työryhmän raportti [VM/122/00.04.02/2017]).

Tietojen luovutuspyynnössä on selvitettävä henkilötietojen käsittelyn osalta pyytävän tahon toiminta, jotta voidaan varmistaa edellä mainitun käyttötarkoituksen täyttyminen. Edellä mainittuun 23 kohtaan sisältyy myös tiedon hakemisen edellyttämien lisätöiden huomioon ottaminen. Jos tiedon hakeminen ei edellytä erityisiä lisätoimenpiteitä, se on maksutonta. Jos taas tietopyynnön tiedon hakeminen edellyttää erityisiä lisätoimenpiteitä, se on maksullista. Voidaan pitää kuitenkin tarkoituksenmukaisena, että välittömästi tietojen luovuttamisesta aiheutuvat erilliskustannukset korvataan. Viimeksi mainitussa tilanteessa, jolloin erityisiä kustannuksia muodostuu, maksun määräksi esitetään asetuksen 2 liitteen 15 kohdan mukaisesti 100 euroa tietojen luovutuskertaa kohden.

Nykyisellä käytännöllä on osaltaan tuettu tieteellisen tutkimuksen vapauden turvaamista. Edellä esitetyn perusteella katsotaan, että maksuperustelain mukainen perusteltu syy on olemassa menettelyyn, jonka perusteella asetuksessa säädettäisiin edelleen maksuttomaksi suoritteet 1 liitteen 23 kohdassa.

26) Metsätietolain 11 §:ssä tarkoitettu tietojen luovuttaminen opinnäytetyön tekemistä varten silloin, kun tiedon hakeminen ei edellytä erityisiä lisätoimenpiteitä

Maksuperustelain 6 §:n 3 momentin mukaan maksu voidaan määrätä kokonaan perimättä, jos siihen koulutustoimintaan tai yleiseen kulttuuritoimintaan liittyvistä tai näihin verrattavista syistä on perusteltua syytä. Metsätietolain 11 §:ssä tarkoitettu tietojen luovuttaminen opinnäytetyön tekemistä varten olisi edelleen maksutonta kuitenkin edellyttäen, että tiedon hakeminen opinnäytetyön tekemistä varten ei saisi edellyttää erityisiä lisätoimenpiteitä. Maksu katsottaisiin perustelluksi, jos joudutaan tekemään erityisiä lisätöitä tietojen luovuttamiseksi. Jälkimmäisessä tapauksessa maksun määräksi esitetään asetuksen 2 liitteen 15 kohdan mukaisesti 100 euroa tietojen luovutuskertaa kohden.

Opinnäytetyön tekeminen olisi tässä kyseessä vain silloin, kun metsätietolain 11 §:n mukaisesti tietojen luovuttamista voidaan pitää tutkimussuunnitelman perusteella tarpeellisena ja jos opinnäytetyöllä on vastuullinen ohjaaja tai siitä vastaava ryhmä. Tämä liittyisi yliopistojen, korkeakoulujen, ammattikorkeakoulujen ja oppilaitosten opiskelijoiden opinnäytetöiden tekemiseen. Koska suoritteiden tuottamisen ei voida katsoa liittyvän vastaanottajan taloudelliseen toimintaan tai toimenpiteeseen kyseen ollessa opiskelusta, tietojen luovuttaminen maksutta – ehdotetulla poikkeuksella – edellytykset täyttävän opinnäytetyön tekemistä varten voidaan katsoa olevan tarkoituksenmukaista. Samalla edesautetaan koulutuksellisia tavoitteita eikä myöskään kuormiteta taloudellisesti kyseistä tahoja maksujen määräämisellä.

Maksuttomuuden katsotaan olevan perusteltua maksuperustelain 6 §:n 3 momentin perusteella, koska maksuttomuuteen on koulutustoiminnasta tai tähän verrattavasta syystä perusteltua syytä.

27) Asiakirjan antaminen suullisesti, luettavaksi tai jäljennettäväksi taikka muu kuin 21–24 kohdassa tarkoitettu tietojen luovuttaminen sivulliselle teknisen käyttöyhteyden avulla tai muuten sähköisesti silloin, kun tiedon hakeminen ei edellytä erityisiä lisätoimenpiteitä ja kun kyseessä ei ole asetuksen 2 liitteen 13 tai 14 kohdassa tarkoitettu tietojen luovuttaminen

Julkisuuslain 34 §:n 1 momentin mukaan asiakirjan antamisesta 9 §:n (Tiedonsaanti julkisesta asiakirjasta) ja 11 §:n (Asianosaisen oikeus tiedonsaantiin) nojalla ei peritä maksua, kun

- 1) asiakirjasta annetaan tietoja suullisesti,
- 2) asiakirja annetaan viranomaisen luona luettavaksi tai jäljennettäväksi,
- 3) julkinen sähköisesti talletettu asiakirja lähetetään tiedon pyytäjälle sähköpostitse,
- 4) sähköisesti talletettu asiakirja lähetetään asianosaiselle sähköpostitse,
- 5) pyydetyn asiakirjan antaminen kuuluu viranomaisen neuvonta-, kuulemis- tai tiedotusvelvoitteen piiriin.

Edelleen mainitun 34 §:n 2 momentin mukaan edellä 1 momentin 1–4 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa tiedon esille hakemisesta aiheutuneita kustannuksia vastaava maksu peritään kuitenkin silloin, kun on pyydetty asiakirjaa, joka ei 13 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla ole yksilöitävissä ja löydettävissä viranomaisen tämän lain mukaisesti pitämästä asiakirjarekisteristä siinä käytettävän asiakirjaluokittelun eikä asiakirjan tunnusteen avulla taikka sähköisesti ylläpidetystä rekisteristä sen hakutoimintojen avulla. Julkisuuslain 9 §:ssä säädetään tiedonsaannista julkisesta asiakirjasta. Esimerkiksi metsävaratiedot ovat julkisia. Julkisuuslain esitöiden mukaan tiedonsaantioikeus ulottuu myös automaattisen tietojenkäsittelyn avulla talletettuihin viesteihin eikä ainoastaan perinteisiin asiakirjoihin.

Ehdotetun 25 kohdan mukaan asiakirjan antaminen suullisesti, luettavaksi tai jäljennettäväksi taikka muu kuin 21–24 kohdassa tarkoitettu tietojen luovuttaminen sivulliselle teknisen käyttöyhteyden avulla tai muuten sähköisesti olisi maksutonta silloin, kun tiedon hakeminen ei edellytä erityisiä lisätoimenpiteitä ja kun kyseessä ei ole asetuksen 2 liitteen 13 tai 14 kohdassa tarkoitettu tietojen luovuttaminen. Jos esimerkiksi metsävaratietojen esille hakeminen ei hakumenetelmien ja asiakirjaluokittelujen avulla olisi välittömästi mahdollista, vaan tarvitaan erityisiä automaattisen tietojenkäsittelyn haku-, seulonta-, yhdistely- ja tulostusominaisuuksia, tietojen antamisesta perittäisiin 2 liitteen 15 kohdan mukainen maksu.

Jollei lisätoimenpiteitä aiheudu, maksutonta olisi jatkossa esimerkiksi tietojen luovuttaminen viranomaiselle tai viranomaistehtäviä hoitavalle lakisääteisen velvoitteen hoitamista varten (tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettu henkilötietojen käsittelyn peruste), tietojen luovuttaminen viranomaiselle tai viranomaistehtäviä hoitavalle yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi (6 artiklan 1 kohdan e alakohta), tietojen luovuttaminen viranomaiselle tai viranomais-tehtäviä hoitavalle julkisen vallan käyttöä koskevan tehtävän hoitamista varten (6 artiklan 1 kohdan e alakohta). Myös metsätietolain 13 d §:ssä (Ympäristötiedon luovuttaminen) tarkoitettut luovutukset teknisen käyttöyhteyden (Avoin metsätieto –palvelu) avulla tai muuten sähköisesti (esim. muis-titikulla tai levykkeellä) olisivat maksuttomia.

Maksuttomuus perustuisi maksuperustelain 2 §:n 1 momenttiin, koska säännös maksuttomuudesta on julkisuuslain 34 §:ssä ja tietosuoja-asetuksessa (muun muassa 12 artiklan 5 kohta).

Maksutonta olisi edelleen Metsään.fi -palvelun käyttö maanomistajille ja metsäalan toimijoille. Metsään.fi -palvelun kautta luovutettavat metsävaratiedot ovat metsäympäristöön liittyvää tietoa,

jota käytetään metsien taloudellisen, ekologisen ja sosiaalisen kestävyuden turvaamiseen. Ympäristönsuojeluun liittyvien metsänomistajan tavoitteiden tasapainoinen toteutuminen muiden metsänomistajan tavoitteiden ohella edellyttää, että julkiset metsävaratiedot ovat mahdollisimman helposti ja maksuttomasti metsänomistajien ja metsänomistajalle palveluita tarjoavien toimijoiden saatavilla. Edellä selvitettyjen tavoitteiden toteuttamista ja julkisin varoin kerätyn metsävaratiedon hyödyntämistä edistävät myös uusien sovellusten kehittäminen. Tässä mainittujen suoritteiden maksuttomuus perustuisi maksuperustelain 6 §:n 3 momentissa tarkoitettuihin ympäristönsuojelullisiin syihin.